

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

INFORMACE

pro jednání zastupitelstva města dne 30. 6. 2011

Zpráva z XII. sněmu Svazu měst a obcí České republiky ve Zlíně

Předkládá: Ing. Jiří Kittner, člen zastupitelstva města

Zpracoval: Ing. Jiří Kittner, člen zastupitelstva města

ZPRÁVA PRO ZASTUPITELSTVO STATUTÁRNÍHO MĚSTA LIBEREC Z XII. SNĚMU SVAZU MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY KONANÉHO VE DNECH 26. A 27. KVĚTNA 2011 VE ZLÍNĚ

V Liberci, dne 27. června 2011

Shrnutí

1) Na XII. Sněmu Svazu měst a obcí České republiky byla přijata následující usnesení:

BI/1 – schválení členů návrhové komise XII. Sněmu Svazu měst a obcí České republiky

BI/2 – schválení členů mandátové a volební komise XII. Sněmu Svazu měst a obcí ČR)

BI/3 – schválení ověřovatele zápisu z XII. Sněmu

BI/4 – schválení programu XII. Sněmu

BII/1 – byla schválena Zpráva o činnosti Svazu měst a obcí České republiky v období mezi XI. a XII. Sněmem Svazu měst a obcí České republiky

BII/2 – byla schválena Zpráva o hospodaření Svazu měst a obcí České republiky v letech 2009 a 2010 - období mezi XI. Sněmem v Karlových Varech a XII. Sněmem ve Zlíně

BII/3 – schválena byla také Zpráva Kontrolní komise Svazu v období mezi XI. až XII. Sněmem

BIII/ - schválila změnu členských příspěvků SMO, pevná část je pro obce stanovena na 2 200 Kč, v případě měst na 5 000 Kč, statutární města a Praha platí členský příspěvek 10 000 Kč.

BIII/2 – změna stanov – Sněm je nově usnášeníschopný, je-li při prezenci zaregistrováno minimálně 20 % hlasů členů, v rámci stanov byly přijaty i další změny

...

BIV/1 – SMO požaduje změnu volebního systému spočívající v posílení většinových prvků

BIV/2 – SMO nepovažuje v současné době za vhodné zavedení přímé volby starostů

BIV/3 – SMO schválil své priority a to následovně:

- Svaz bude podporovat možnost stanovení výše daně z nemovitosti v rámci různých zón (lokalit) v obci, například s ohledem na rozdíl mezi komerční a residenční zónou.

Jiří Kittner

- Svaz požaduje dočasné snížení poplatků za vynětí ze zemědělského půdního fondu
- u průmyslových zón a veřejně prospěšných staveb investovaných z veřejných zdrojů (obecní, krajské, státní či EU fondy).
- Svaz bude usilovat
- o prosazení čerpání z programu „Zelená úsporám“ pro města a obce.
- Svaz podporuje program Evropské charty bezpečnosti silničního provozu a zapojení členů Svazu do této platformy.

BIV/4 – SMO nesouhlasí s rozhodnutím vlády neposkytnout krajům příspěvek na spolufinancování veřejné regionální železniční dopravy, požaduje zachovat rozsah financování veřejné dopravy prostřednictvím krajů a dodržet usnesení vlády č. 1132/2009 ze dne 31. 8. 2009

BIV/5 – SMO požaduje, aby vláda ČR, respektive předseda vlády nebo její pověřený člen, zahájil neprodleně jednání s Evropskou komisí ve věci čerpání dotací z Operačního programu Životní prostředí s cílem umožnit oddělit vodohospodářské infrastruktury dotované z Operačního programu Životní prostředí

BIV/6 – SMO požaduje legislativní úpravu příležitostného prodeje potravinářských produktů nepodnikatelských subjektů na regionálních jarmarcích a farmářských trzích

BIV/7 – SMO vyzývá vládu ČR, aby odstranila nerovnost v odměňování pedagogických pracovníků a navýšila objem mzdových prostředků na platy nepedagogických pracovníků na úroveň roku 2010 a nesnižovala nesystémovými a diskriminačními zásahy kvalitu vzdělávání v regionálním školství

BIV/8 – SMO apeluje na vládu, aby při řešení problematiky pokračování těžby hnědého uhlí vzala v úvahu jak zájmy obcí a měst dotčených těžbou, tak zájmy obcí a měst a jejich občanů napojených zejména na centrální zdroje tepla, aby jim byla jako dosud zabezpečena plynulá, spolehlivá a cenově přijatelná dodávka tepla, a to na základě závazného právního předpisu. V okamžiku, kdy po zvážení všech faktorů bude rozhodnuto ve prospěch jedné strany, XII. Sněm SMO ČR požaduje adekvátní kompenzační opatření pro druhou stranu, s tím, že takové legislativní opatření musí být přijato do 31. 12. 2012

BIV/9 – SMO nesouhlasí s úpravou zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, která souvisí s navrhovaným snížením koeficientu sdílení DPH z 21,4 %, a to z důvodu výrazné nejistoty ohledně predikce daňových příjmů a zřejmého negativního dopadu na obecní rozpočty na straně výdajů, a žádá o předložení vládního návrhu zákona o rozpočtovém určení daní, který by co nejvíce reflektoval objem veřejných služeb zajišťovaných obcemi, zdůrazňuje, že celkový objem sdílených daní musí zohledňovat trvalý přenos investičních či běžných výdajů (např. v oblasti školství, dopravy, sociálních služeb) z úrovně státu na samosprávu.

BIV/10 – SMO zásadně nesouhlasí s rozšířením kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu v navrhovaném znění a žádá o dopracování zákona o kontrole, který by zahrnoval rovněž

Jiří Kittner

finanční kontrolu, sjednocení procesu kontroly a provázání kontrolních postupů ve všech zákonech a metodických doporučeních

BIV/11 – SMO zásadně nesouhlasí se současnou nekoordinovanou, neřízenou ad hoc centralizační snahou některých ministerstev a žádá a) o pověření Ministerstva vnitra koordinací reformních kroků ve veřejné správě; b) o co nejširší zapojení měst a obcí ČR do změnových procesů s ohledem na význam územní samosprávy v rámci veřejné správy

BIV/12 – SMO zásadně nesouhlasí s postupem předkladatele návrhu Sociální reformy I, o kterém nebyla vedena téměř žádná věcná diskuse, a připomínky jednotlivých připomínkových míst nebyly vypořádány, žádá, aby předkladatel a) bral napříště v potaz postavení územní samosprávy jako jednoho z důležitých subjektů veřejné správy; b) nejprve představil Sociální reformu ve všech aspektech a cílech, a teprve následně její dílčí části (např. Sociální reforma I); c) s ohledem na nedostatečné projednání a diskusi o návrhu přepracoval znění návrhu Sociální reformy I.

BIV/13 – požaduje po vládě ČR vytvořit v součinnosti se Svazem strategii rozvoje venkova, která zohlední potřeby venkovských obcí v celé jejich šíři, a požaduje, aby se výstupy této strategie následně odrazily v prioritách pro čerpání evropských dotací po roce 2013 připravovaných dotčenými ministerstvy a řídicími orgány

Informace k vybraným bodům XII. Sněmu Svazu měst a obcí České republiky

Z dialogu s ministrem pro místní rozvoj Kamilem Jankovským

- Hlavní pozornost věnována přípravě nového stavebního zákona. Změny budou velmi výrazné.
- Dalším tématem ministra Jankovského zákon o veřejných zakázkách.
- MPMR ČR se snaží pomáhat při realizaci projektů v rámci IPRM, protože velká města jsou tahounem ekonomiky.
- V současné době před velkým úkolem – programovací období po roce 2014, strategie regionálního rozvoje. Na ministerstvu k tomu funguje pracovní skupina, která se problematikou zabývá.

Z dialogu s ministrem práce a sociálních věcí Jaromírem Drábkem

- MPSV ČR vyšlo SMO vstříc v případě zákoníku práce, kde Svaz požadoval, aby obce dostaly maximální volnost v odměňování svých zaměstnanců - dnes jsou limitovány v podstatě pouze úrovní minimální mzdy.

Jiří Kittner

- Po dvou měsících fungování nové struktury úřadu práce se systém osvědčil, všech 409 úřadů je i nadále funkčních, ročně úspora několika set milionů korun.
- V současné době se SMO diskuse o tom, jak zaplatit veřejně prospěšné práce a jak zorganizovat veřejnou službu.
- Od příštího roku by obce změnou legislativy měly dostat mnohem větší komfort, jelikož veřejnou službu by organizačně měly zajišťovat právě úřady práce, tedy pojištění pracovníků, jejich proškolení o bezpečnosti, lékařské prohlídky atd.
- Sociální reforma se obcí dotýká zejména v otázce propojení sociální práce, sociálního šetření a výplat sociálních dávek, vláda schválila sjednocení výplat ze sociálních systémů do jednoho místa. Dosavadní systém výplat 18 různých dávek na třech typech orgánů veřejné správy, tedy na obcích II. typu, III. typu a na úřadech práce je velmi neefektivní.
- Ministerstvo se Svazem jedná o tom, jak přesně nastavit propojení sociální práce a sociálního šetření pro účel výplat dávek.
- Obce by měly mít přímý přístup do informačního systému ministerstva a pro svou činnost tedy využívat veškeré informace o vyplacených dávkách.

Z dialogu s Ondřejem Veselským z Ministerstva vnitra ČR, pověřeným řízením úseku pro veřejnou správu a legislativu

- Ministerstvo vnitra připravuje vládní materiál, který by měl potvrdit jednotný model výkonu státní správy, přičemž by měl zabránit tomu, aby při změnách v organizaci veřejné správy docházelo k neefektivním zásahům.
- Ministerstvo dokončuje věcný záměr zákona o úřednících, pokračuje v budování základních registrů a pracuje na novele zákona o územně samosprávných celcích.
- V současné době vychází z vládního materiálu, který se týká boje proti korupci, a zpříšňuje nakládání samosprávných celků s majetkem.
- Ze současné novely byla vyjmuta problematika odměňování členů zastupitelstev. Tuto část chce ministerstvo se Svazem detailně probrat. Plánuje k tomu zřídit pracovní skupinu, odměňování členů zastupitelstev by mělo být předmětem speciální právní úpravy.
- Ministerstvo spravedlnosti vyhodnotilo, že přímá volba starostů a primátorů je podmíněna novelou Ústavy ČR. Ministerstvo vnitra uplatnilo zásadní připomínku, že novela Ústavy je problematická záležitost v souvislosti s nutností získat 3/5 většinu obou komor Parlamentu. Proto navrhlo, aby byl tento úkol buď zrušen, nebo by vláda měla uložit ministerstvu vnitra, aby připravilo novelu Ústavy tak, aby mohla být přímá volba zavedena alespoň v malých obcích, kde není nutné zřizovat radu.
- Připravuje se také nový zákon o kontrole, který by měl stanovit jednotná pravidla při výkonu kontroly ve veřejné správě a nahradit současnou roztříštěnou právní úpravu.

Jiří Kittner

Diskuse k sněmovným materiálům

- Výkonný místopředseda Jaromír Jech představil svazový projekt Vzdělaný zastupitel.
- Starosta Dolních Bojanovic Vlastimil Jansa vystoupil s výčtem významných omezení, která brání využití území měst a obcí. Jedním z nich je novela zákona č. 334/192 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, která zvyšuje koeficient vynětí půdy z fondu 2 až 9 krát podle její bonity.
- Dalším zmíněným problémem je omezení využitelnosti území obcí tzv. vyšší mocí. Tak jako stát uplatňuje svůj zájem v oblasti ochrany půdního fondu, je tomu tak i v dalších oblastech. Pokud tedy společnost zastoupená státními institucemi uplatňuje omezující vliv na samosprávné území, pak je třeba toto samosprávě také přiměřeně kompenzovat. Vlastimil Jansa proto navrhuje zavedení parametru „koeficient využitelnosti území“ do rozpočtového určení daní.
- V rámci daňové reformy by podle Jansy dále bylo žádoucí zrušení stávající daňové svobody pro nadnárodní vlastníky strategických zásobníků plynu a produktovodů uvedených v politice územního rozvoje státu.
- Téma rozpočtové určení daní – „U“ křivka a nástrahy průměru byl název dalšího diskusního příspěvku, se kterým předstoupil starosta Chlumce nad Cidlinou Miroslav Uchytíl. Zdůraznil, že osobně nepovažuje za správné začlenění dnešního tříprocentního kritéria katastrální rozlohy do RUD. Podporovány jsou jím obce s velkým katastrem, aniž by bylo zohledněno hledisko zajišťovaných veřejných služeb. Kritériem by podle něj mělo být spíše zastavěné území obce.
- Na problém financování nepedagogických pracovníků upozornila ve svém příspěvku starostka Liběšic a členka Školské komise Předsednictva Svazu Alena Knobová.
- Předseda Dopravní komise Vojtěch Mynář navrhl rozšířit priority činnosti Svazu o oblast dopravy. Přítomné seznámil se třemi pilíři činnosti Dopravní komise, jejichž pruníkem je oblast bezpečnosti silničního procesu. Prvním z nich je pilíř obecní, který je založen především na budování bezpečnostních prvků měst a obcí, dále pak pilíř celonárodní, pod který spadá především připomínkování národní legislativy a rozbor některých zajímavých rozsudků obecních soudů mající vztah k dopravě či úzká spolupráce s BESIP ministerstva dopravy a nadací BESIP při naplňování cílů Národní strategie bezpečnosti silničního provozu, a v neposlední řadě jde o pilíř evropský, který si klade za cíl podporovat členy Svazu při vstupu do Evropské charty bezpečnosti silničního provozu.
- Zdeněk Mráz, předseda Energetické komise Předsednictva Svazu, navrhl revokovat usnesení IX. Sněmu z roku 2005 ohledně zachování obce Horní Jiřetín a přijmout nové usnesení ohledně pokračování těžby hnědého uhlí. Při úvahách o pokračování další těžby hnědého uhlí by mělo být přihlédnuto rovněž k povinnosti státu zabezpečit svým občanům dodávky tepla a energie, které jsou bezpečné, stabilní a za přijatelnou cenu. Svaz by měl požadovat, aby stát jasně definoval záměry, které má se zásobami hnědého uhlí, a to nejen v rámci širší koncepce zásobování obyvatelstva teplem a energií, ale i

Jiří Kittner

vyřešení nejistoty občanů z oblastí dotčených těžbou. Příspěvek byl promítnut do usnesení Sněmu.

- Pavla Jedličková, členka Energetické komise, která Svaz zároveň zastupuje v Radě vlády pro energetickou a surovinovou strategii upozornila na hrozbu rozpadu systému centrálního zásobování teplem, na nějž je dnes připojeno 1,55 milionu domácností. Celkově se dodávky tepla z centralizovaných zdrojů podílí na spotřebě tepla 50 %, přičemž nejvýznamnějším zdrojem této tepelné energie je právě hnědé uhlí (43 %). Přechod na jiná paliva není v potřebném časovém horizontu reálný a občanům hrozí skokový nárůst cen tepla. Lesní biomasa je rozebrána, cena pěstované biomasy je mnohem vyšší, ani jaderná energie či energetické využití odpadů nemohou úlohu hnědého uhlí zastat. Jinou možností je plyn, jehož cena je ale výrazně vyšší a navíc se pohybuje v závislosti na cenách ropy a kurzu koruny. Páteří českého teplárenství tedy dlouhodobě může být pouze hnědé uhlí, za které v současnosti 100% náhrada neexistuje.
- Podle Lukáše Vlčka z Pacova by i samy obce měly navrhnout opatření, díky nimž se do systému financování podaří dostat více peněz. Nelze předpokládat, že se řada obcí vzdá svých příjmů ve prospěch těch, které jsou na dně „U“ křivky. Je třeba hledat zdroje i jinde, velký prostor skýtá například oblast nečitelného systému dotačních programů. Vlček dále navrhl zkonkretizovat bod priorit týkající se evropských dotací.
- Primátor Kladna Dan Jiránek doplnil diskusi o RUD informací, že na posledním jednání k RUD na ministerstvu financí dostali zúčastnění přehled 400 dotačních titulů, v nichž samo ministerstvo již identifikovala přibližně 1 miliardu, která by mohla směřovat na vyrovnaní dna „U“ křivky. Svaz se nyní bude snažit nalézt další prostředky.
- Josef Bezdíček informoval o několika doporučeních Komory obcí na doplnění priorit. Prvním z nich bylo prosazování posílení většinových prvků v poměrném volebním systému při komunálních volbách. Svaz by měl usilovat o zachování veřejně prospěšných prací a sjednocení podmínek pro jejich využití v rámci daného kraje. Dále by měl požadovat zvýšení stávajících hodinových limitů veřejné služby a zjednodušení její administrace. Svaz by měl také podpořit zvýšení horní hranice místního poplatku za odpad a výhledově usilovat o to, aby horní hranici stanovovalo samo zastupitelstvo dle předpokládaných nákladů za tuto službu. Obcím by měly být poskytovány i údaje o zaplacení daně z nemovitosti všemi poplatníky dané obce.

Přímá volba starostů, schválení priorit činnosti Svazu na období 2011-2013

- František Lukl úvodem sdělil, že Svaz se nebrání diskusi o přímé volbě starostů s ministerstvem. Proto navrhl usnesení dle předloženého materiálu. V tom se především praví, že je třeba komplexnější úpravy, než jen samotné schválení přímé volby starostů.
- Podané protinávhrhy k přímé volbě starostů:

Jiří Kittner

- sněm nepovažuje za vhodné zavádět přímou volbu starostů, odsouhlaseno aklamací
- sněm požaduje změnu volebního systému spočívající v posílení většinových prvků odsouhlaseno aklamací

K přímé volbě starostů a primátorů dodávám osobně následující:

Já sám jsem a vždy jsem byl pro přímou volbu primátorů a starostů a nikdy jsem se tímto názorem netajil. Otázkou je, zda by se v tomto případě nemělo jednat o komplexní změnu pravomocí odpovídající změněnému mandátu takto zvolených funkcionářů. Není však pro mne rozhodně přijatelný návrh na přímou volbu pouze některých starostů a zejména fakt, že by se mohlo stát, že takto zvolený starosta nebude současně členem rady a zastupitelstva. Představme si situaci, kdy bude starostou zvolen někdo stojící zcela mimo politické strany, nebude členem rady a zastupitelstva a z různých důvodů dojde mezi ním a těmito orgány k vážným rozporům. V takovém případě může dojít k vážnému narušení funkcí vedení města, které bude prakticky neřešitelné.

V duchu výše popsaného bylo také nakonec přijato usnesení SMO.

Diskuse delegátů v kuloárech nevyznívala tak jednoznačně proti přímé volbě, jak napovídají výsledky hlasování. Dá se říci, že obecná shoda panovala na principu „všude, nebo nikde“ a na tom, že zákonná úprava by měla zajistit, aby starosta byl členem rady a zastupitelstva. Problémem je tedy spíše kvalita návrhu.

*zpracoval: Jiří Kittner
na základě poznámek z jednání a zápisu SMO ČR*